

Teachers' Views with Regard to New Primary School Curriculum

Mehmet YAPICI*

Nezahat Hamiden LEBLEBİCİER**

ABSTRACT. What do the new primary curricula which were put into effect practice at the 2005-2006 academic year imply for teachers? This is the main quest for this article and it was aimed to analyze teachers' views in relation to constructivist curricula. A total of 2600 primary school teachers working in primary schools in the city of Afyonkarahisar and in the villages that belong to the city were chosen as the study population for this research. When 'teachers' profession rank' variable is taken into account, item 16 in the research instrument proved to be 0,05 meaningful between those who have 21 and above years of teaching career and those who have 1-10 years. When the same variable considered, it was also found that there was a 0,05 meaningful differentiation with respect to item 19 between those who have 1-10 years of teaching career and those of 11-20 years. In consideration of the place in which teaching profession is carried out' variable; items 1, 6, 7, 16, and 18 differed to be 0,05 meaningful between urban and rural teachers.

Keywords: Teachers, New Primary School Curriculum, Teaching Profession Rank, Constructivism

SUMMARY

Purpose : In this research, it was aimed to analyze whether or not teachers' views differed with respect to the new primary curricula that were enforced in put into practice 2005-2006 academic year at level 1 in consideration of the variables 'teachers' profession rank' and 'the place in which teaching profession is carried out'.

Methods: This research is a descriptive field study and the teachers working in primary schools in the city center of Afyonkarahisar along with the teachers working in primary schools in the villages that belong to the city were chosen as the study population for this research. Study sample for the research does compose of randomly selected 100 classroom teachers working in the city's primary schools and another 100 classroom teachers who work in village primary schools that belong to the city of Afyonkarahisar. The data derived from the research were processed and analyzed using SPSS 11. A T-test was applied in order to examine whether or not there was a 0,05 meaningful differentiation amongst teachers' views with respect to the 'teachers' profession rank' variable. An F-test was also performed to check whether or not there was a 0,05 meaningful differentiation amongst teachers' views considering 'the place in which teaching profession is carried out' variable.

Indicative Research Findings : When 'teachers' profession rank' variable is taken into account, item 16 in the research instrument proved to be 0,05 meaningful between those who have 21 and above years of teaching career and those who have 1-10 years. When same variable considered, it was also found that there was a 0,05 meaningful differentiation with respect to item 19 between those who have 1-10 years of teaching career and those of 11-20 years. In consideration of 'the place in which teaching profession is carried out' variable; items 1, 6, 7, 16, and 18 differed to be 0,05 meaningful between urban and rural teachers.

Discussion : The success of constructivist curricula appears to depend upon teachers' developing positive attitudes. Besides, reasonable implementation of the new curricula also appears to be dependent upon physical infrastructure facilities. When research findings of this study are taken into account, it was evident that excessive amount of effort and a study on a national scale were to be required for the success of the constructivist curricula. In consideration of 'teachers' profession rank' variable, it can be said that teachers who are just at the beginning of their teaching career seem to have more positive views with respect to implementation of the curricula. It could, therefore, be argued that this is because teachers who are just at the beginning of their teaching career have low level of professional exhaustion and also that they are more aware of information technologies. When urban and rural place of work are considered; a lack of physical infrastructure, a lack of labs and libraries, a lack of computer and other technologies and insufficient in-service training provided for teachers are the biggest barriers unfavorably for the villages for the successful implementation of the new curricula. It could finally be put forward that scientific research would indeed be useful in order to investigate problems encountered and to bring about successful policies for the effective and productive implementation of the constructivist curricula on a national scale.

* AKU Eğitim Fakültesi, myapici@aku.edu.tr

** AKU Eğitim Fakültesi, nhamiden@hotmail.com

Öğretmenlerin Yeni İlköğretim Programına İlişkin Görüşleri

Mehmet YAPICI*

Nezahat Hamiden LEBLEBİCİER**

ÖZ. 2005-2006 öğretim yılında uygulanmaya başlanan yeni ilköğretim programları öğretmenler açısından ne ifade etmektedir? Bu çalışmada, öğretmenlerin yeni ilköğretim programına ilişkin görüşleri analiz edilmektedir. Çalışma evreni, Afyonkarahisar il merkezindeki ilköğretim okulları ile il merkezine bağlı köy okullarındaki 2600 öğretmenden oluşmaktadır. Kıdem değişkenine göre; ölçme aracında yer alan 16. maddeye ilişkin 1-10 yıl kıdemi olanlarla, 21 ve üstü kıdemi olanlar arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Yine kıdem değişkenine göre, ölçme aracında yer alan 19. maddeye ilişkin, kıdemi 1-10 yıl olanlarla, kıdemi 11-20 yıl olanlar arasında 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Görev yeri değişkenine göre, köy ve kent öğretmenleri arasında, 1., 6., 7., 16. ve 18. maddelere ilişkin 0,05 düzeyinde anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir.

Anahtar Sözcükler: Öğretmen, İlköğretim Programı, Kıdem, Yapılandırmacılık

I. GİRİŞ

Yapılandırmacılık (constructivism), öğrencinin geçmiş öğrenmelerinden de yararlanarak, öğretmen rehberliğinde, karşılaştığı yeni bilgiyi anlamlandırması ve yorumlaması sürecidir. Bu sürecin temel özellikleri şunlardır (Shunk, 1996; Deryakulu, 2000; Akar Ve Yıldırım, 2004; Titiz, 2005; Yapıcı, 2005):

- Öğrenci merkezlidir,
- Öğretmen rehberlik yapandır, bilgi sunan değildir,
- Öğrencinin merkezinde bilgi değil, bilginin işlenmesi anlayışı egemendir,
- Düşünmeyi öğrenme ve yaratıcılık temel esastır,
- Ana felsefe öğrenme değil öğrenmeyi öğrenmedir,
- Öğrenme sürecinin nasıl kurgulanacağı, öğrencinin bilişsel, duyuşsal ve fiziksel kapasitesi ile bağlantılıdır ve doğaçlama olarak biçimlenir,
- Ne kadar öğrenildiği değil nasıl ve niçin öğrenildiği önemlidir,
- Öğrenme-öğretme süreci, öğrencinin yapabileceği ve geliştirebileceği etkinliklerle yürütülür.

Öğrenen bireylerin bilgiyi nasıl öğrendiklerine ilişkin bir kuram olarak gelişmeye başlayan yapılandırmacılık zamanla öğrenenlerin bilgiyi nasıl yapılandırdıklarına ilişkin bir modele dönüşmüştür. Yapılandırmacılıkta bilginin tekrarı değil, bilginin transferi ve yeniden yapılandırılması (güncellenmesi) önemlidir. Öğrenen bireyin aktif olduğu yapılandırmacı öğrenmede; okumak ve dinlemek yerine tartışma, düşünceleri gerekçeleri ile savunma, varsayımlarda bulunma, sorgulama ve üretilen düşünceleri paylaşma gibi öğrenme sürecine aktif katılım yoluyla öğrenme gerçekleşir. Bireylerin etkileşimine önem verilir. Öğrenenler, bilgiyi olduğu gibi kabul etmezler, bilgiyi yaratır ya da tekrar keşfederler (Perkins, 1999).

Öğrenme felsefesi olarak yapılandırmacılık; 18. yüzyılda insanların, kendi kendilerine ne yapılandırırlarsa onu anlayabildiklerini söyleyen felsefeci Giambatista Vico'nun çalışmalarına kadar uzanır. Vico 1710'da, bir şeyi bilen onu açıklayabilendir" ifadesini kullanmıştır. Daha sonra, İ. Kant, bu düşünceyi geliştirerek, bilgiyi almada insanın pasif olmadığını dile getirmiştir. Ve birçok filozof ve eğitim bilimci bu düşünceler üzerinde çalışmıştır. Ancak, bugün anladığımız anlamda, yapılandırmacılık, J. Piaget ve J. Dewey tarafından geliştirilmiştir (Özden, 2006). Ayrıca, çocuğun düşünme sisteminin nasıl işlediği konusunda Piaget'nin sosyal etkileşim, şema, özümleme kurgusundan farklı olarak, insanın içine doğduğu kültürel çevreyi göz önüne alarak, Piaget'nin "içsel konuşma" mekanizmasına karşılık "sosyal konuşma" kavramını geliştiren Lev Semenovitch Vygotsky'nin katkıları da unutulmamalıdır (Yapıcı Ve Yapıcı, 2005). Sosyal yapılandırmacılar öğrenmeyi açıklamada, öğrenmede kültürün ve dilin önemli bir etkiye sahip olduğunu vurgulayan Vygotsky'nin görüşlerini kullanır. Vygotsky'ye göre sosyal etkileşim, çocuğun öğrenmesinde önemli

* AKÜ Eğitim Fakültesi, myapici@aku.edu.tr

** AKÜ Eğitim Fakültesi, nhamiden@hotmail.com

bir yer tutar. Ona göre, çocuğun öğrenme potansiyeli bireylerle birlikte olduğunda ortaya çıkar. Başkalarıyla etkileşerek öğrenmenin aracı da dildir. Dil aracılığıyla başkalarını dinler, başkalarıyla konuşuruz. Bu yüzden Vygotsky, öğrenmede sosyal etkileşime ve dile özel bir önem vermiştir.

20. yüzyıl okul sistemlerinin çocuğu merkeze alan bir gelişim seyri geçirmesinde, hiç kuşkusuz Piaget ve Vygotsky'nin geliştirdiği kuramların büyük katkıları bulunmaktadır. Ülkemizde de Piaget ve Vygotsky'nin görüşlerinin giderek daha çok önemsendiği ve benimsendiği görülmektedir. Bunun güzel bir örneği, MEB'in yapılandırmacılık modelini seçerek okul sistemimize uyarlamaya çalışmasıdır.

Milli Eğitim Bakanlığı, Talim ve Terbiye Kurulunun 12.07.2004 tarih ve 114, 115, 116, 117 ve 118 sayılı kararları ile ilköğretim okullarının 1.-5. sınıfları için hazırlanan Türkçe, Matematik, Hayat Bilgisi, Sosyal Bilgiler ile Fen ve Teknoloji derslerinin öğretim programları, yapılandırmacı öğretim anlayışı doğrultusunda geliştirilerek; 2005-2006 öğretim yılında uygulanmaya başlanmıştır.

Yapılandırmacı anlayış açısından yeni ilköğretim programlarına genel olarak bakıldığında şu özellikler göze çarpmaktadır:

- Öğretmene “öğretici” yerine “ortam düzenleyici”, “yönlendirici” ve “kolaylaştırıcı” rolleri yüklenmektedir. Öğretmenin temel rolü öğrenme-öğretme ortamını düzenlemek, etkinlikler konusunda öğrencilere rehberlik yapmaktır. Öğretmene rehberliğin yanı sıra işbirliği sağlayıcı, yardımcı, kolaylaştırıcı, kendini geliştirici, planlayıcı, yönlendirici, bireysel farklılıkları dikkate alıcı, sağlık ve güvenliği sağlayıcı roller verilmiştir (Eğitim Reformu Girişimi, 2005).
- Yeni programla birlikte, davranışçı öğrenme anlayışından yapılandırmacı yaklaşıma geçilmiştir. Yapılandırmacı yaklaşım, bireyin kendi deneyimleri ve düşünmesi sonucunda, kendi bilgi ve beceri ve yeterliliklerini oluşturduğu bir öğrenme yaklaşımıdır. Bu yaklaşımda birey, öğrenme sürecine aktif olarak katılır, sorgular, araştırır ve elde edeceği bilgileri geçmiş yaşantıları ile ilişkilendirerek, kendine özgü yapı kazandırır (Shunk, 1996; Titiz, 2005).
- Bilgi, beceri ve yeterlilikler bilimsel bilgiyi merkeze alarak değil, öğrencinin aktif olduğu etkinlikler yolu ile gerçekleştirilmektedir. Bu nedenle de, programdaki bilgi yükü azaltılarak, öğrencinin bilişsel ve duyuşsal yaş özelliklerine uygun hale getirilmektedir.
- Yeni programda, öğretim yöntemlerinin çeşitliliği artırılarak, ölçme değerlendirme ürün değerlendirmeden çıkarılarak, süreç değerlendirmeye dönüştürülmektedir.

Bugünün mevcut öğretmenlerinin davranışçı bir okul sisteminden yetişerek yine davranışçı bir kurguya sahip öğretmen yetiştirme kurumlarından öğretmenlik mesleğine adım attıkları söylenebilir. Şu anda ilköğretim okullarında uygulamaya çalıştıkları sistem, kendileri için tanıdık ve alışıldık bir eğitim-öğretim sisteminden oldukça uzak görünmektedir. Bu bağlamda öğretmenlerin yapılandırmacılığa ilişkin tutum ve algılamaları; yapılandırmacı paradigmanın başarıya ulaşım ulaşmamasında belirleyici bir rol oynayacak gibi görünmektedir.

Program uygulamaya başlanmadan önce yapılanlara bakıldığında şu durum görülmektedir. İl ve ilçelerde öğretmenlere yeni programın tanıtımını yapmak ve seminer vermek için 2400 ilköğretim müfettişi, 1300 öğretmen ve ayrıca illerden çağrılan 2450 yüksek lisans ve doktoralı öğretmene 5 günlük formatör öğretmenlik semineri verilmiştir (Tekışık, 2005). Formatör öğretmenlik semineri alan öğretmen ve müfettişler il ve ilçelerdeki tüm sınıf öğretmenlerine yeni programı tanıtmak için Haziran 2005'de 5 günlük seminer vermişlerdir (Korkmaz, 2006). 2005-2006 öğretim yılında program uygulanmaya başlamadan önce, yukarıda ifade edildiği şekilde, yeni öğretim programlarının tanıtımı Türkiye çapında yapılmıştır.

Bu araştırmada, yeni ilköğretim programlarına ilişkin öğretmen görüşleri analiz edilmektedir. Bu amaçla şu sorulara cevap aranmaktadır;

- Yeni ilköğretim programına ilişkin öğretmen görüşleri arasında, kıdem açısından bir farklılık var mıdır?
- Yeni ilköğretim programına ilişkin öğretmen görüşleri arasında, görev yapılan yer (köy-kent) açısından bir farklılık var mıdır?

II. YÖNTEM

Model: Bu araştırma, tarama modeli benimsenerek gerçekleştirilmiştir.

Örneklem: Araştırmanın çalışma grubunu, 28'i il merkezi öğretmeni, 50 köy öğretmeni olmak üzere 78 ilköğretim öğretmeni oluşturmaktadır. Kıdem değişkenine göre örneklemin % 67,9'unu 1-10 yıl, %

11,5'ini 11-20 yıl ve % 20,5'ini 21 yıl ve üstünde görev yapan öğretmenler oluşturmaktadır. Görev yeri değişkenine göre, örneklemin % 35,9'unu kentteki öğretmenler, % 64,1'ini köy öğretmenleri oluşturmaktadır. İl merkezinde ve köylerde 100'er adet ölçme dağıtılmış, geri dönenler arasından yapılan taramada, tek seçenek işaretlenen de çıkarıldıktan sonra, geriye kalan il merkezinden 28, köylerden 50 ölçme aracı veri analizine tabi tutulmuştur. Örneklemdaki köy öğretmenlerinin çoğu bundan kaynaklanmaktadır.

Veri Toplama Aracı: Araştırmada kullanılan ölçme aracı, yapılandırmacılığa ilişkin literatür taranarak ve alanda yapılan araştırmalar gözden geçirilerek, araştırmacılar tarafından geliştirilmiştir. Geliştirilen 38 maddelik likert tipi ölçme aracı, Eğitim Bilimleri alanından 12 öğretim elemanının uzman kanısına sunulmuş; gelen eleştiriler doğrultusunda ölçme aracına 20 maddeden oluşan son şekli verilmiştir. Araştırmada kullanılan ölçme aracı ek'de yer almaktadır.

Verilerin Analizi: Elde edilen veriler SPSS 11 programında işleme tabi tutulmuştur. Araştırmada kıdem değişkeni açısından öğretmen görüşleri arasında 0,05 anlamlılık düzeyinde fark olup olmadığına bakmak için F testine, görev yeri değişkeni açısından 0,05 anlamlılık düzeyinde fark olup olmadığını görebilmek için ise t testi uygulanmıştır.

SPSS ortamına veriler girilirken, maddeler şu değerlerle girilmiştir: "hiç katılmıyorum" 1, "çoğunlukla katılmıyorum" 2, "kısmen katılıyorum" 3, "çoğunlukla katılıyorum" 4 ve "tamamen katılıyorum" 5.

Ölçme aracının güvenilirliği hesaplanmış ve Alpha değeri; .63 bulunmuştur.

III. BULGULAR VE YORUM

3.1. Öğretmenlerin Yeni İlişkin Görüşleri

Tablo I: Öğretmenlerin Yeni Programa İlişkin Görüşlerinin Dağılımı (Frekans Ve Yüzdeleri)

Madde No	Öğretim Programına İlişkin Maddeler	1		2		3		4		5	
		f	%	f	%	f	%	f	%	f	%
1.	Yapılandırmacı program öğrencilerin bilişsel düzeyleri göz önüne alınarak geliştirilmiştir.	13	17	10	13	33	42	17	22	4	5
2.	Ders içi etkinlikleri yapmak için ders saatleri yeterlidir.	18	23	26	33	17	22	15	19	2	3
3.	Uygulanması gereken etkinlikleri yapmak için okulda yeterli materyal bulunmaktadır.	25	32	23	30	18	23	8	10	4	5
4.	Etkinlikleri yapmak için öğrencilerin ek bir harcama (maddi) yapmaları gerekmektedir.	3	4	8	10	21	27	33	42	13	17
5.	Ders içi etkinlikler öğrencilerin bilişsel düzeylerine uygundur.	5	6	10	13	33	42	22	28	8	10
6.	Kalabalık sınıflar etkinlik yapmak için bir dezavantajdır.	5	6	7	9	7	9	15	19	44	56
7.	Okulda laboratuvar ve kütüphane yeterlidir.	43	57	9	12	8	10	11	14	4	5
8.	Öğrenciler Programda yer alan etkinlikleri severek yapmaktadırlar.	1	1	7	9	31	40	31	40	8	10
9.	Program birleştirilmiş sınıflarda uygulamaya uygun değildir.	1	1	8	11	16	22	16	22	32	44
10.	Dersleri yürütürken ders kitabı ve diğer yardımcı materyaller yeterlidir.	12	16	15	20	23	30	23	30	4	5

11. Öğretim programının ölçme değerlendirilmenin nasıl yapılacağı açık ve net değildir.	3	4	19	25	28	37	22	29	4	5
12. Yapılandırmacı eğitim programı öğrencilerin (bilgi, beceri, eleştirel düşünme ... gibi) gelişmelerine yardımcı olmaktadır.	1	1	8	10	30	39	28	36	11	14
13. Yapılandırmacı eğitim anlayışı ev ödevi gereksinimini ortadan kaldırmaktadır.	11	14	21	27	28	36	14	18	3	4
14. Derste farklı kaynaklar ve materyallerden yararlanmak dersin yürütülmesini zorlaştırmaktadır.	10	13	22	28	32	41	8	10	6	7
15. Derslerde, programda istenilen öğrenme ortamlarını hazırlamak zor olmaktadır.	2	3	15	19	29	37	28	36	4	5
16. Öğrenciler teknoloji ürünlerini (bilgisayar, tepegöz, ... vb) tanımaktadır ve bunları kullanabilmektedir.	30	39	17	22	14	18	13	17	4	5
17. Öğretmen arkadaşlar arasında programın uygulanması konusunda fikir ayrılığı yaşanmaktadır.	6	8	13	17	25	33	24	31	9	12
18. Yapılandırmacı öğretim anlayışı ile ilgili verilen "Hizmet içi Eğitim" yeterlidir.	34	44	20	26	16	21	4	5	3	4
19. Yapılandırmacı eğitim anlayışında sınav sorusu geliştirmek öğretmenleri zorlamaktadır.	11	14	13	17	26	33	21	27	7	9
20. Yapılandırmacı eğitim anlayışı eski program anlayışı ile kıyaslandığında verimliliğin arttığı görülmektedir.	2	3	11	14	35	45	22	28	8	10

"Yapılandırmacı program öğrencilerin bilişsel düzeyleri göz önüne alınarak geliştirilmiştir" maddesine öğretmenlerin % 42'si "kısmen katılıyorum" yanıtını vermişlerdir. "Ders içi etkinlikleri yapmak için ders saatleri yeterlidir" maddesine % 33'ü "çoğunlukla katılmıyorum" olarak görüş bildirmişlerdir. "Uygulanması gereken etkinlikleri yapmak için okulda yeterli materyal bulunmaktadır" maddesine % 32'si "hiç katılmıyorum" yanıtını vermişlerdir. "Etkinlikleri yapmak için öğrencilerin ek bir harcama (maddi) yapmaları gerekmektedir" maddesine öğretmenlerin % 42'si "çoğunlukla katılıyorum" yanıtını vermiştir. "Ders içi etkinlikler öğrencilerin bilişsel düzeylerine uygundur" maddesine öğretmenlerin % 42'si "kısmen katılıyorum" yanıtını vermiştir. "Kalabalık sınıflar etkinlik yapmak için bir dezavantajdır" maddesini % 56'sı "tamamen katılıyorum" olarak belirtmiştir.

"Okulda laboratuvar ve kütüphane yeterlidir" maddesine % 57'si "hiç katılmıyorum" yanıtını vermiştir. "Öğrenciler Programda yer alan etkinlikleri severek yapmaktadırlar" maddesine % 40'ı "kısmen katılıyorum" ve % 40'ı ise "çoğunlukla katılıyorum" yanıtını vermiştir. "Program birleştirilmiş sınıflarda uygulamaya uygun değildir" maddesine % 44'ü "tamamen katılıyorum" yanıtını vermiştir. "Dersleri yürütürken ders kitabı ve diğer yardımcı materyaller yeterlidir" maddesine öğretmenlerin % 30'u "kısmen katılıyorum" ve % 30'u "çoğunlukla katılıyorum" yanıtını vermişlerdir. "Öğretim programının ölçme değerlendirilmenin nasıl yapılacağı açık ve net değildir" maddesine % 37'si "kısmen katılıyorum" yanıtını vermişlerdir. "Yapılandırmacı eğitim programı öğrencilerin (bilgi, beceri, eleştirel düşünme ... gibi) gelişmelerine yardımcı olmaktadır" maddesine % 39'u "kısmen katılıyorum" yanıtını vermiştir. "Yapılandırmacı eğitim anlayışı ev ödevi gereksinimini ortadan kaldırmaktadır" maddesine öğretmenlerin % 36'sı "kısmen katılıyorum" yanıtını vermiştir. "Derste farklı kaynaklar ve materyallerden yararlanmak dersin yürütülmesini zorlaştırmaktadır" maddesine öğretmenlerin % 41 "kısmen katılıyorum" yanıtını vermiştir. "Derslerde, programda

istenilen öğrenme ortamlarını hazırlamak zor olmaktadır” maddesini % 37’si “kısmen katılıyorum” olarak belirtmişlerdir. “Öğrenciler teknoloji ürünlerini (bilgisayar,tepegöz,...vb) tanımaktadır ve bunları kullanabilmektedir” maddesini % 39’u “hiç katılmıyorum” olarak belirtmiştir. “Öğretmen arkadaşlar arasında programın uygulanması konusunda fikir ayrılığı yaşanmaktadır” maddesine % 33’ü “kısmen katılıyorum” yanıtını vermiştir. “Yapılandırmacı öğretim anlayışı ile ilgili verilen “Hizmet içi eğitim” yeterlidir” maddesine % 44’ü “hiç katılmıyorum” yanıtını vermiştir. “Yapılandırmacı eğitim anlayışında sınav sorusu geliştirmek öğretmenleri zorlamaktadır” maddesine öğretmenlerin % 33’ü “kısmen katılıyorum” yanıtını vermişlerdir. “Yapılandırmacı eğitim anlayışı eski program anlayışı ile kıyaslandığında verimliliğin arttığı görülmektedir” maddesine öğretmenlerin % 45’i “kısmen katılıyorum” yanıtını vermişlerdir.

3.2. Kıdem Değişkeni İle İlgili Bulgular

Anova sonuçlarına bakıldığında (Tablo II), 16. ve 19. maddelere verilen cevaplarda kıdem değişkenine göre; 0,05 anlamlılık düzeyinde farklılık olduğu görülmektedir. Diğer maddelerde ise anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür. Anlamlı çıkan 16. ve 19. maddeler için “tukey” testine bakılmıştır. Tukey testi sonuçları aşağıda Tablo III’de verilmektedir.

Tablo II: Kıdem Değişkenine Göre Anova Testi Sonuçları

	Kareler Toplamı	Serbestlik Derecesi	Kareler Ortalaması	F	Anlamlılık Düzeyi	
Madde 16	Gruplar Arası	14,635	2	7,318	4,937	,010
	Grup İçi Toplam	111,160	75	1,482		
		125,795	77			
Madde 19	Gruplar Arası	9,957	2	4,978	3,888	,025
	Grup İçi Toplam	96,043	75	1,281		
		106,000	77			

Tablo III: Kıdem Değişkeni Açısından Tukey Testi Sonuçları

Değişken	Kıdem	Kıdem	Aritmetik Ortalama Farkı	Standart Hata	Anlamlılık Düzeyi
Madde 16	1-10	11-20	-,5556	,43891	,419
		21 ve üstü	-1,0625*	,34727	,009
	11-20	1-10	,5556	,43891	,419
		21 ve üstü	-,5069	,50726	,580
	21 ve üstü	1-10	1,0625*	,34727	,009
		11-20	,5069	,50726	,580
Madde 19	1-10	11-20	-1,0964*	,40798	,024
		21 ve üstü	-,3950	,32280	,443
	11-20	1-10	1,0964*	,40798	,024
		21 ve üstü	,7014	,47151	,303
	21 ve üstü	1-10	,3950	,32280	,443
		11-20	-,7014	,47151	,303

*.05 düzeyinde anlamlı farklılık bulunanlar

Tukey testi sonuçlarına göre, 16. maddede, kıdemi 1-10 yıl olanlar ile 21 ve üstü olanların görüşleri arasında 0,05 anlamlılık düzeyinde farklılık olduğu görülmektedir. “Öğrenciler teknoloji ürünlerini (bilgisayar,tepegöz,...vb) tanımaktadır ve bunları kullanabilmektedir” maddesinin, mesleğin başında sayılabilecek 1-10 yıl kıdeme sahip öğretmenlerle, 21 ve üstü kıdeme sahip olanlar arasından farklılık yaratması, bilişim teknolojilerinin son on yılda yaygınlaştığı düşünülerek normal kabul edilebilir.

19. madde ile ilgili 1-10 yıl kıdemi olanlarla 11-20 yıl arasında kıdemi olanlar arasında 0,05 anlamlılık düzeyinde farklılık olduğu görülmektedir. “Yapılandırmacı eğitim anlayışında sınav sorusu geliştirmek öğretmenleri zorlamaktadır” maddesine ilişkin olarak çıkan bu farklılığın, mesleki tükenmişlik düzeyinin mesleğin son yıllarında artması nedeniyle oluştuğu ileri sürülebilir. Buna ek olarak, ölçme aracı olarak çoktan seçmeli testlerin yaygınlığı ve bu tür soruların ünite dergilerinden hazır olarak alındığı düşünüldüğünde, öğretmenlerin soru hazırlamada zorlanmaları normal karşılanabilir.

3.3. Görev Yeri Değişkeni İle İlgili Bulgular

Görev yeri değişkeni ile ilgili yapılan t testi sonucu, 1., 6., 7., 16. ve 18. maddelerde 0,05 anlamlılık düzeyinde farklılık olduğu görülmektedir. Sonuçlar, aşağıdaki tablo IV’de yer almaktadır. Diğer maddelerde ise anlamlı bir farklılık olmadığı görülmüştür.

Tablo IV: Kent-Köy Değişkeni Açısından t testi Sonuçları

Madde	Görev Yeri	N	Aritmetik Ortalama	Standart Sapma	t	Serbestlik Derecesi	Anlamlılık Düzeyi
Madde 1	Kent	28	2,3929	1,06595	-2,911	75	,005
	Köy	49	3,1224	1,05342	-2,902	55,774	,005
Madde 6	Kent	28	3,6786	1,33482	-2,275	76	,026
	Köy	50	4,3400	1,17125	-2,192	50,164	,033
Madde 7	Kent	27	2,6296	1,54791	3,349	73	,001
	Köy	48	1,6250	1,04423	3,009	39,581	,005
Madde 16	Kent	28	3,1429	1,26825	5,131	76	,000
	Köy	50	1,8000	1,01015	4,813	46,367	,000
Madde 18	Kent	28	2,3929	1,25725	2,518	75	,014
	Köy	49	1,7551	,94716	2,332	44,708	,024

“Yapılandırmacı program öğrencilerin bilişsel düzeyleri göz önüne alınarak geliştirilmiştir” 1. maddeye ilişkin olarak ortaya çıkan farklılığın, köy öğretmenlerinin yapılandırmacı eğitime ilişkin yeterince hizmet içi eğitim almamış olmalarından ve uyarıcı zenginliği (kitle iletişim araçları, internet, entelektüel tartışma ortamı vb.) açısından dezavantajlı durumda olmalarından kaynaklanıyor olabilir.

“Kalabalık sınıflar etkinlik yapmak için bir dezavantajdır” 6. maddeye ilişkin farklılığın köy ve kent okullarındaki sınıf mevcutlarının farklılığından kaynaklandığı ileri sürülebilir.

“Okulda laboratuvar ve kütüphane yeterlidir” 7. maddesi ile ve “Öğrenciler teknoloji ürünlerini (bilgisayar,tepegöz,...vb) tanımaktadır ve bunları kullanabilmektedir” 16. maddesine ilişkin farklılığın köy okullarının fiziki alt yapı yetersizliğinden kaynaklandığı ileri sürülebilir.

“Yapılandırmacı öğretim anlayışı ile ilgili verilen “Hizmet içi Eğitim” yeterlidir” 18. maddesine ilişkin farklılığın, köy öğretmenlerine hizmet içi eğitimin yaşadıkları yerde verilmemesinden kaynaklandığı ileri sürülebilir. Köy öğretmenleri kısa süre için, bilmedikleri ve tanımadıkları bir sosyal ortamda bulunmaya zorlandıkları için, bu durumun motivasyon düşüklüğüne ve hizmet içi eğitimden yeterince faydalanamamalarına neden olduğu ileri sürülebilir.

IV. TARTIŞMA VE SONUÇ

2005-2006 öğretim yılında uygulanmaya başlanan yeni ilköğretim programı, davranışçı öğretim programlarından yapılandırmacı öğretim programına geçiş anlamına gelmektedir (Eğitim Reformu Girişimi, 2005). Yapılandırmacı öğretim programlarının başarısı, bütün öğretmenlerin programa ilişkin olumlu tutum geliştirmeleri ile doğrusal ilişkili görülmelidir. Bunun yanı sıra yeni programın sağlıklı uygulanabilmesi fiziki alt yapı olanakları ile bağlantılı görünmektedir (Yapıcı, 2005).

Bu çalışmadan elde edilen bulgulara bakıldığında, yapılandırmacı öğretim programının başarısının zamana yayılacak özenli bir çaba, ayrıntılı yapılmış bilimsel çalışmalardan elde edilen bulgularının değerlendirilerek programın güncellenmesine bağlı olduğu ileri sürülebilir. Araştırmacıları bu yargıya ulaştıran, çalışmadan elde edilen aşağıdaki sonuçlardır:

“Yapılandırmacı program öğrencilerin bilişsel düzeyleri göz önüne alınarak geliştirilmiştir” maddesine öğretmenlerin % 42’si “kısmen katılıyorum” yanıtını vermişlerdir. “Uygulanması gereken etkinlikleri yapmak için okulda yeterli materyal bulunmaktadır” maddesine % 32’si “hiç katılmıyorum” yanıtını vermişlerdir. “Ders içi etkinlikler öğrencilerin bilişsel düzeylerine uygundur” maddesine öğretmenlerin % 42’si “kısmen katılıyorum” yanıtını vermiştir. “Kalabalık sınıflar etkinlik yapmak için bir dezavantajdır” maddesine % 56’sı “tamamen katılıyorum” olarak belirtmiştir. Korkmaz (2006) tarafından 313 sınıf öğretmeninden oluşan örnekleme yapılan çalışmada da, sınıfların kalabalık oluşunun bir dezavantaj olarak öğretmenler tarafından ileri sürüldüğü görülmektedir.

“Okulda laboratuvar ve kütüphane yeterlidir” maddesine % 57’si “hiç katılmıyorum” yanıtını vermiştir. Aynı bulgunun Korkmaz (2006) tarafından yapılan çalışmada da ortaya çıktığı görülmektedir. “Program birleştirilmiş sınıflarda uygulamaya uygun değildir” maddesine % 44’ü “tamamen katılıyorum” yanıtını vermiştir. “Öğretim programının ölçme değerlendirme nasıl yapılacağı açık ve net değildir” maddesine % 37’si “kısmen katılıyorum” yanıtını vermişlerdir. “Öğrenciler teknoloji ürünlerini (bilgisayar, tepegöz,...vb) tanımaktadır ve bunları kullanabilmektedir” maddesini, % 39’u “hiç katılmıyorum” olarak belirtmiştir. “Yapılandırmacı öğretim anlayışı ile ilgili verilen “Hizmet içi Eğitim” yeterlidir” maddesine % 44’ü “hiç katılmıyorum” yanıtını vermiştir. Yaşar ve arkadaşları da (2005) hizmet içi eğitimin yetersizliğini, yeni ilköğretim programları açısından bir sınırlılık olarak ileri sürmektedirler.

Öğretmenlerle yapılan hizmet içi eğitim seminerlerinde öğretmenlerin de en çok tedirgin oldukları konunun ölçme değerlendirme olduğu görülmektedir (Gözütok, 2005; Radikal Gazetesi, 2006). “Yapılandırmacı eğitim anlayışı eski program anlayışı ile kıyaslandığında verimliliğin arttığı görülmektedir” maddesine öğretmenlerin % 45’i “kısmen katılıyorum” yanıtını vermişlerdir.

Anova sonuçlarına göre, 16. ve 19. maddelere verilen cevaplarda kıdem değişkenine göre; 0,05 anlamlılık düzeyinde farklılık olduğu görülmektedir. Tukey testi sonuçlarına göre, 16. maddede, kıdemi 1-10 yıl olanlar ile 21 ve üstü olanların görüşleri arasında 0,05 anlamlılık düzeyinde farklılık olduğu görülmektedir. “Öğrenciler teknoloji ürünlerini (bilgisayar,tepegöz,...vb) tanımaktadır ve bunları kullanabilmektedir” maddesinin mesleğin başında sayılabilecek 1-10 yıl kıdeme sahip öğretmenlerle, 21 ve üstü kıdeme sahip olanlar arasından farklılık yaratması, bilişim teknolojilerinin son on yılda yaygınlaştığı düşünülerek normal (manidar) kabul edilebilir. 19. madde ile ilgili 1-10 yıl kıdemi olanlarla 11-20 yıl arasında kıdemi olanlar arasında 0,05 anlamlılık düzeyinde farklılık olduğu görülmektedir. “Yapılandırmacı eğitim anlayışında sınav sorusu geliştirmek öğretmenleri zorlamaktadır” maddesine ilişkin olarak çıkan bu farklılığın, eski ve yeni programdaki ölçme-değerlendirme anlayışından kaynaklandığı ileri sürülebilir. Eski program anlayışında, standart testler ve ürünü (çıkıtı) ölçmeye yönelik ölçme değerlendirme yapılırken; yeni programda süreci ölçmeye yönelik, başarı testleri, gözlem formları, etkinlik raporları, proje, performans değerlendirme, kavram haritası hazırlama ve öz değerlendirme vb. ölçme araçlarına dayanmaktadır (Eğitim reformu Girişimi, 2005; Titiz, 2005; Gözütok vd, 2005)..

Köy ve kent değişkenleri açısından bakıldığında ise, fiziki alt yapı olanaklarının yetersizliğinin, laboratuvar ve kütüphane eksikliğinin, bilgisayar ve diğer teknoloji ürünlerinin eksikliğinin, ayrıca hizmet içi eğitimin yetersizliğinin köy aleyhinde, yeni programların uygulanmasını zorlaştırdığı görülmektedir.

Eğitimde fırsat eşitliğinin istenilen düzeyde olmaması, yöreler arası gelir dağılımının yetersizliği, yapılandırmacı öğretimin başarısı açısından kuşkular doğurmakla birlikte, yeni programın kamuoyuna kitle iletişim araçları yoluyla anlatılarak kamusal desteğin sağlanması, programın gereklerine uygun düşünen ve yapılandırmacılığı içselleştirmiş olan öğretmenlerin yetiştirilmesi ile orta vadede giderilebilir. Ancak kısa vade de fiziki koşulların düzeltilmesinin gerekliliği büyük bir zorunluluk olarak düşünülmelidir. Bunların başında da sınıfların kalabalık oluşu gelmektedir. Sınıf mevcutlarının çağdaş standartlara ulaştırılması, sınıfta yapılan eğitim ve öğretimin kalite ve verimliliğinin artırılması için bir ön şart olarak düşünülebilir.

Sınıfta yapılan eğitim ve öğretimin kalite ve verimlilik açısından yükseltilebilmesi için, yapılandırmacı sınıf, öğrenci merkezli ve esnek öğrenme ortamlarını kapsayacak biçimde düzenlenmelidir. Öğrenciler, sınıfa farklı öğrenme stil, inanç, değer ve sosyal tercihler gibi niteliklerle gelmektedir. Bu özellikler öğrencilerin bireysel bilgi yapılandırmalarını etkilemektedir. Örneğin, bireyin öğrenmeye yönelik eğilimlerini ya da tercihlerini gösteren özellikler olarak tanımlanan öğrenme stilleri, çevresel koşullar, duyuşsal özellikler, sosyal tercihler ve fiziksel özelliklerden etkilenmektedir (Özer, 2001).

Yapılandırmacı öğretmenler, bir öğrenme-öğretme sürecini tasarlarlarken; saymak, listelemek, adları söylemek, bilmek, tanımlamak gibi öğrenilecek içeriğin yüzeysel olarak ezberlenmesine yönelik öğrenme görevlerini değil, "sınıflamak", "çözümlemek", "belirlemek", "yapılandırmak", "müzakere etmek" gibi daha üst düzeydeki bilişsel aktiviteleri içeren görevler oluşturmalarıdır. Yüzeysel olarak ezberlenen bilgiler çok kolay unutulmakta ve ilerde gerektiği zaman etkin biçimde kullanılamamaktadır. Öğretim sırasında öğrenenlere sunulan öğrenme görevleri, onların öğrendikleri bilgileri gerçek yaşamda karşılaştıkları sorunların çözümünde kullanabilmelerine olanak sağlamalıdır (Brooks&Brooks, 1999). Görüldüğü gibi, bu durumda yapılandırmacı eğitim sisteminden önce yapılandırmacı öğretmenin varlığı büyük bir önem kazanmaktadır. Mevcut öğretmenlerin sistematik olarak hizmet içi eğitimden geçirilirken, yeni yetişecek öğretmenlerin yapılandırmacı eğitim-öğretim sürecini gerçekleştirecek, bilgi, beceri ve yeteneklerle donatılması, yapılandırmacılığın geleceği açısından büyük önem taşımaktadır. Öğretmen yetiştiren kurumların yapılandırmacı eğitim-öğretime uygun olarak, dersleri ve içeriklerini güncellemesi gerektiği ileri sürülebilir. Buna bağlı olarak, alt ve üst yapı gereksinimlerinin belirlenmesi için, YÖK bünyesinde bir çalışma grubunun kurulmasının gerekli olduğu ileri sürülebilir. Aynı zamanda bu çalışma grubunun MEB ile işbirliği içinde proje geliştirmesi ve araştırmacılar tarafından geliştirilen projelere destek sağlaması, yapılandırmacılığın kalıcılığı açısından önemli görülmelidir.

Yeni öğretim programlarının ulusal düzeyde standart olarak, etkili ve verimli bir şekilde uygulanabilmesi için, sorunların bilimsel araştırmalarla hızla tespit edilerek, çözüm politikalarının geliştirilmesi, iller bazında Eğitim Fakültesi-Milli Eğitim Müdürlüğü işbirliği için gerekli yasal girişimlerin hayata geçirilmesinin yararlı olacağı düşünülebilir.

KAYNAKÇA

- Akar, H. ve A. Yıldırım (2004). "Oluşturmacı Öğretim Etkinliklerinin Sınıf Yönetimi Dersinde Kullanılması: Bir Eylem Araştırması", *Eğitimde İyi Örnekler Konferansı 2004*, s.1-15
- Brooks, J. G. & M. G. Brooks (1999). "The Courage to be Constructivist", *Educational Leadership*, 57(3), 18-24.
- Deryakulu, D. (2000). "Yapıcı Öğrenme", *Sınıfta Demokrasi* (Ed.: A Şimşek), Ankara: Eğitim Sen yayınları, s. 53-77.
- Eğitim Reformu Girişimi (2005). "Yeni Öğretim Programlarını İnceleme Ve Değerlendirme Raporu", <http://www.erg.sabanciuniv.edu/>, 9.05.2006.
- Gözütok, D Vd. (2005). "İlköğretim Programlarının Öğretmen Yeterlilikleri Açısından Değerlendirilmesi", *Eğitimde Yansımalar VIII: Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu*, Ankara: Tekişik Eğitim Araştırma Geliştirme Vakfı Yayınları, s.:17-40.

- Korkmaz, İ. (2006). “Yeni İlköğretim Programının Öğretmenler Tarafından Değerlendirilmesi”, *Ulusal Sınıf Öğretmenliği Kongresi 14-16 Nisan 2006*, Cilt: 2, Ankara: Kök Yayıncılık, s.: 249-260.
- Özden, Y. (2006). “21. Yüzyılda Eğitimi Yeniden Canlandırma Çabaları”, *Türkiye’de Eğitim Bilimleri: Bir Bilanço Denemesi*, (Ed: M. Hesapçıoğlu-A. Durmuş), Ankara: Nobel Yayın Dağıtım, s.: 504-522
- Özer, B. (2001). “Öğrenmeyi Öğretme”, *Öğretimde Planlama ve Değerlendirme*, (M. Gültekin. Ed.). Eskişehir: Ana.Üni. AÖF Yayınları, s.:161-174
- Perkins, D. N. (1999). “The Many Faces of Constructivism”, *Educational Leadership*, November 199: 6-11
- Radikal Gazetesi, 21 Şubat 2006.
- Shunk, D. H. (1996). *Learning Theories: An Educational Perspective*, New Jersey: Prentice-Hall, Inc.
- Tekışık, H. H. (2005). “Yeni İlköğretim Programlarının Uygulanmasına Öğretmenlerin Hazırlanması”, *Eğitimde Yansımalar VIII: Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu*, Ankara: Tekışık Eğitim Araştırma Geliştirme Vakfı Yayınları, s.: 11-16.
- Titiz, O. (2005). *Yeni Öğretim Sistemi*, İstanbul: Zambak Yayınları.
- Yapıcı, Ş. ve M. Yapıcı (2005). *Gelişim Ve Öğrenme Psikolojisi*, Ankara: Anı Yayıncılık.
- Yapıcı, M. (2005). “Milli Eğitim Bakanlığı Ve Yeniden Yapılanma”, *Cumhuriyet Bilim Teknik Dergisi*, 22 Ekim 2005, Yıl: 19, Sayı:970, s.: 20.
- Yaşar, Ş. ve Arkadaşları (2005). “Yeni İlköğretim Programlarının Uygulanmasına İlişkin Sınıf Öğretmenlerinin Hazırbulunuşluk Düzeylerinin Ve Öğretim Gereksinimlerinin Belirlenmesi”, *Eğitimde Yansımalar VIII: Yeni İlköğretim Programlarını Değerlendirme Sempozyumu*, Ankara: Tekışık Eğitim Araştırma Geliştirme Vakfı Yayınları, s.: 51-63.

EK: Araştırmada Kullanılan Ölçme Aracı

Değerli Meslektaşım,
Elinizde bulunan ölçme aracı, 2005-2006 öğretim yılında yürürlüğe konulan “yapılandırımcı” öğretim programına ilişkin görüşlerinizi betimlemek için tasarlanmıştır.
Ölçekte yer alan maddeleri, okuyarak, size en uygun gelen seçeneği (x) işareti ile işaretleyiniz.
Yardımlarınız ve katkılarınız için teşekkür ederiz.

İmza
Araştırmacılar

Kıdeminiz
() 1-10 () 11-20 () 21 ve üstü
Görev Yeriniz
() Kent () Köy

Madde No	Öğretim Programına İlişkin Maddeler	Hiç katılmıyorum	Çoğunlukla katılmıyorum	Kısmen katılmıyorum	Çoğunlukla katılıyorum	Tamamen katılıyorum
1	Yapılandırımcı program öğrencilerin bilişsel düzeyleri göz önüne alınarak geliştirilmiştir.					
2	Ders içi etkinlikleri yapmak için ders saatleri yeterlidir.					
3	Uygulanması gereken etkinlikleri yapmak için okulda yeterli materyal bulunmaktadır.					
4	Etkinlikleri yapmak için öğrencilerin ek bir harcama (maddi) yapmaları gerekmektedir.					
5	Ders içi etkinlikler öğrencilerin bilişsel düzeylerine uygundur.					
6	Kalabalık sınıflar etkinlik yapmak için bir dezavantajdır.					
7	Okulda laboratuvar ve kütüphane yeterlidir.					
8	Öğrenciler programda yer alan etkinlikleri severek yapmaktadırlar.					
9	Program birleştirilmiş sınıflarda uygulamaya uygun değildir.					
10	Dersleri yürütürken ders kitabı ve diğer yardımcı materyaller yeterlidir.					
11	Öğretim programının ölçme değerlendiriminin nasıl yapılacağı açık ve net değildir.					
12	Yapılandırımcı eğitim programı öğrencilerin (bilgi, beceri, eleştirel düşünme ... gibi) gelişmelerine yardımcı olmaktadır.					
13	Yapılandırımcı eğitim anlayışı ev ödevi gereksinimini ortadan kaldırmaktadır.					
14	Derste farklı kaynaklar ve materyallerden yararlanmak dersin yürütülmesini zorlaştırmaktadır.					
15	Derslerde, programda istenilen öğrenme ortamlarını hazırlamak zor olmaktadır.					
16	Öğrenciler teknoloji ürünlerini (bilgisayar, tepegöz, ... vb) tanımaktadır ve bunları kullanabilmektedir.					
17	Öğretmen arkadaşlar arasında programın uygulanması konusunda fikir ayrılığı yaşanmaktadır.					
18	Yapılandırımcı öğretim anlayışı ile ilgili verilen “Hizmet içi Eğitim” yeterlidir.					
19	Yapılandırımcı eğitim anlayışında sınav sorusu geliştirmek öğretmenleri zorlamaktadır.					
20	Yapılandırımcı eğitim anlayışı eski program anlayışı ile kıyaslandığında verimliliğin arttığı görülmektedir.					